

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2017 - 2036

Doknr.
465347

Dato
28-04-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 31. marts 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 335 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 335:

”Et barn, som fortalte om en oplevelse med vold, var til 10 børnesamtaler hos forskellige myndigheder inden for 1 år, før statsforvaltningen indkaldte til en børnesamtale. På det tidspunkt nægtede barnet at tale med statsforvaltningen, fordi barnet følte, at det havde udtalt sig rigeligt, og ingen havde lyttet. Statsforvaltningen ville ikke lægge de 10 andre børnesamtaler til grund. Mener ministeren med baggrund i eksemplet, at kommuner og statsforvaltningen har de rette redskaber til at håndtere de svære børnesamtaler, herunder den rette viden om overgreb? Og kan ministeren forestille sig, at der skulle være specialisterheder til dette, så det altid er det samme sted, en børnesamtale bliver afholdt?”

Svar:

Statsforvaltningen kan efter anmodning fra en forælder træffe afgørelse om ophævelse af et samvær med den anden forælder, hvis dette er bedst for barnet. Fortæller et barn, at det er udsat for vold under et fastsat samvær med den ene forælder, kan dette således danne grundlag for en sag i Statsforvaltningen. Samtidig skal kommunen, hvis der er kendskab til eller mistanke om, at et barn har behov for særlig støtte som følge af, at det har været udsat for vold, undersøge barnets og familiens forhold og på den baggrund vurdere, om der er behov for at iværksætte støtte til barnet og familien.

Om Statsforvaltningens afgørelser om samvær kan jeg oplyse, at barnets bedste og barnets perspektiv er de styrende hensyn efter forældreansvarsloven. Efter lovens § 4 skal alle afgørelser således træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, og efter § 5 skal der i alle forhold vedrørende barnet tages hensyn til barnets egne synspunkter alt efter alder og modenhed. Det fremgår videre af lovens § 34, at barnet skal inddrages under en sag om forældreansvar, så dets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk.

Er det i en samværssag i Statsforvaltningen klart, at et barn udsættes for vold eller grænseoverskridende handlinger af en samværsforælder, skal Statsforvaltningen hurtigst muligt fjerne muligheden for overgreb ved at ophæve/suspendere samværet eller ved at fastsætte samvær under overvågning. På den anden side skal Statsforvaltningen også hindre, at samværsforælderens forbindelse med barnet afbrydes som følge af grundløse og/eller chikanøse beskyldninger. Mellem disse klare yderpunkter findes imidlertid en række sager, hvor det er helt afgørende, at der foretages en konkret og

individuel vurdering af de i sagen foreliggende oplysninger, og de oplysninger der kan bibringes sagen i form af f.eks. børnesagkyndige undersøgelser m.v.

Sager om vold eller grænseoverskridende handlinger er således ofte meget komplicerede. Derfor skal Statsforvaltningen hurtigst muligt oplyse sagen tilstrækkeligt, bl.a. ved at Statsforvaltningen henvender sig til barnets bopælskommune for at indhente oplysninger om barnet og familiens situation, og for at gøre kommunen opmærksom på familiens situation, hvis dette ikke allerede er tilfældet.

Med satspuljeaftalen for 2013 blev der desuden afsat permanente midler til at styrke børnenes situation i konflikter mellem forældrene. Initiativet omfatter bl.a. udvikling af et særligt spor for de meget konfliktfyldte sager, bl.a. ved et styrket samarbejde mellem Statsforvaltningen og kommunerne i de meget konfliktfyldte sager, f.eks. sager hvor der er påstand om vold eller grænseoverskridende handlinger (Det særlige spor).

Samarbejdet skal sikre, at den relevante faglige viden og et eventuelt konkret kendskab til familiens forhold hurtigt og smidigt samles. På den måde sikres en mere fokuseret afdækning af eventuelle problemstillinger.

Bliver det nødvendigt at inddrage barnet direkte ved en samtale i Statsforvaltningen, skal samtalen med barnet altid gennemføres af en børnesagkyndig, f.eks. en psykolog eller en socialrådgiver, idet de oplysninger, der måtte komme frem under en samtale med barnet, kræver særlig indsigt i børns forhold. Forinden samtalen skal den børnesagkyndige sætte sig ind i barnets og familiens situation, f.eks. ved en gennemgang af sagens akter, herunder oplysninger fra kommunen, eller en drøftelse af sagen med sagsbehandleren.

Statsforvaltningen skal sikre, at samtalen altid gennemføres så skånsomt for barnet som muligt, og Statsforvaltningen kan undlade at inddrage barnet direkte i sagen, hvis det må antages at være til skade for barnet.

Modtager en kommune en underretning fra Statsforvaltningen eller andre om, at et barn har været udsat for overgreb, herunder vold, skal kommunen tale med barnet eller den unge. Hvis det er en eller begge forældre, der mistænkes for overgrebet, skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden at denne er til stede under samtalen.

Antages det, at et barn har behov for særlig støtte, skal kommunen iværksætte en børnefaglig undersøgelse af barnets og familiens forhold og derpå iværksætte den fornødne støtte, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte. Som led i den børnefaglige undersøgelse skal der finde en samtale sted med barnet. Det samme gælder forud for, at kommunen træffer afgørelse om at iværksætte særlig støtte til barnet eller den unge. Samtalen kan under særlige omstændigheder undlades, herunder i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtaleens gennemførelse.

Partierne bag satspuljen har af flere omgange lavet aftaler, der har haft til formål at styrke inddragelse af børn i sager, der vedrører dem og at understøtte bl.a. kommunernes håndtering af sager om overgreb mod børn.

Med aftale om satspuljen for 2007, 2010 og 2013 er efteruddannelsestilbud til fagpersoner omkring barnet, f.eks. socialrådgivere, blevet styrket. Blandt andet udbydes i regi af Socialstyrelsens Børnekatalog løbende forskellige kurser om inddragende metoder, børnesamtalen og opsporing af og håndtering af sager om overgreb mod børn og unge.

Desuden tilbyder Socialstyrelsens videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn rådgivning og temadage til medarbejderne på kommunale

forvaltninger, anbringelsessteder mv., ligesom de udarbejder oplysnings- og vejledningsmaterialer om opsporing af og håndtering af sager om overgreb mod børn og unge.

Jeg henviser i øvrigt til de kommende forhandlinger om et nyt familieretligt system, hvor det bl.a. skal drøftes, hvordan det nye system bedst sikrer inddragelse af barnet i forløbet, og hvordan det socialretlige element mest hensigtsmæssigt inddrages i de komplekse familieretlige sager, hvor der for en stor del af disse sager også indgår socialretlige problemstillinger. Et vigtigt fokus vil således netop være at skåne barnet for unødigt inddragelse i langvarige sagsforløb og i højere grad koordinere indsatsen mellem myndighederne på området.

Med venlig hilsen
Mai Mercado